

KKTC MALİYE BAKANLIĞI
PARA KAMBIYO VE İNKİŞAF SANDIĞI
İŞLERİ DAİRESİ
MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ

FAALİYET RAPORU
2020 YILI

İÇİNDEKİLER

BAKANIN SUNUŞU	4
MABEB ÖNSÖZ	5-6
I. MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	7
1. MİSYON VE VİZYON	7
1.1 MİSYON	7
1.2 VİZYON	7
2. GÖREV VE YETKİLER	7
2.1. MABEB'İN GÖREV VE YETKİLERİ	8
2.2 KURULUN GÖREV VE YETKİLERİ	9
II. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	10
1. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	10
2. UYGULAMADAKİ YENİLİKLER	11
3. YAYINLAR	11
4. DIŞ İLİŞKİLER	12
4.1 ULUSLARARASI İLİŞKİLER	12
4.2 FATF İLE İLİŞKİLER	12
5. EĞİTİM VE TEKNİK DONANIM	12
5.1 EĞİTİM	12
5.2 TEKNİK DONANIM	13
5.2.1 IT VERİ TABANI	13
5.2.2 ERİŞİM SİSTEMİ	14
III. MALİ BİLGİ EDİNME FAALİYETLERİ	14
1. NAKDİ PARA LİMİTİNİ AŞAN İŞLEM BİLDİRİMLERİ	14
2. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMLERİ VE İHBARLAR	15-23

3.	İHBAR VE BİLDİRİMLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR	23
3.1	MABEB TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR	23-25
3.2	KURUL TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR	25-29
4.	ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ	29
5.	DÜZENLENEN EĞİTİMLER	30-32
IV.	SONUÇ	32-33
	EKLER	34
	KISALTMALAR	35

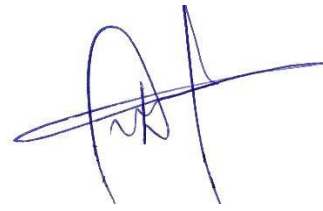
BAKAN'IN SUNUŞU

Günümüzde en çok uluslararası işbirliği gerektiren konuların başında gelen yasadışı yollardan elde edilen gelirlerin yasallaştırılmasına ilişkin faaliyetlerin engellenmesi konusunda 1999 yılından itibaren Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de yürürlüğe koyduğu yasal düzenlemeler ve idari tedbirlerle dünyadaki değişen teknolojik ve uluslararası gelişmelere uyumlu bir şekilde üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmektedir.

1999 yılında Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi altında başlatılan mücadelenin, 2008 yılında Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB)'nin oluşturulması ile daha etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.

Bakanlığımızca, öncelikle Mali Eylem Görev Gücü (FATF)'nün tavsiye kararları ve Avrupa Birliği Müktesebatı dikkate alınarak hazırlanan yeni Yasa Tasarısı'nın yasallaşması için çalışmalar desteklenmekte ve Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB)'nin faaliyetlerini daha etkili ve süratli yapabilmesi için kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla hazırlanan yasal düzenlemenin hayata geçirilmesi, dünyadaki mali istihbarat birimlerinin kullandığı teknolojik imkanların Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB)'ne de sağlanması ve Birim'in tüm ulusal ve uluslararası işbirliği ve istihbarati bilgi edinme kanallarının artırılması hedeflenmektedir.

Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu ve Mali Bilgi Edinme Birimi tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin bilgilerin yer aldığı 2020 yılı Faaliyet Raporu ile kamuoyunu bilgilendirme görevimizi her yıl olduğu gibi bu yıl yine yerine getirmenin gururuyla yürütülen çalışmalarda emeği geçen Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Şifa Karahasanoğlu ve MABEB personelini başarılı çalışmalarından dolayı kutlar, ülkemizde suç gelirinin aklanmasının önlenmesi mücadelesine yaptıkları katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Dursun OğUZ

Maliye Bakanı

06.05.2021

MABEB ÖNSÖZ

Ülkemizde Karapara ile mücadele 1999 yılında başlamış, mücadele çerçevesinde 55/1999 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesi Yasası yürürlüğe girmiştir.

2008 yılında Avrupa Birliği uyum çalışmaları çerçevesinde, kara paranın önlenmesi ile ilgili Avrupa Birliği Direktifi, FATF'ın (Mali Eylem Görev Gücü) öngördüğü tavsiye kararları dikkate alınarak yapılan değerlendirmelerde, mevzuatımızda tespit edilen eksikliklerin ortadan kaldırılması için mevcut Yasa yeniden düzenlenerek, 2008 yılında 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası yürürlüğe girmiştir. Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 2008 yılında yürürlüğe girmesi ile Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi bünyesinde Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB) oluşturulmuştur.

Suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mücadele, Daire bünyesinde oluşturulan MABEB ile sürdürülmeye başlanmıştır. Modern hukuk sistemleri, kişilerin ihtiyaçlarını konusu suç olan fiillerden karşılamalarını yasaklamakla kalmamış, bir suçtan kaynaklanan malvarlığı değerinin, gayrimeşru kaynağını gizlemek ve meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak maksadıyla çeşitli işlemlere tabi tutulmasını, yani suç gelirlerinin aklanmasını suç olarak kabul etmiştir. Ülkemizde de, bir yıl veya daha fazla hapis cezası gerektiren bir suçtan kaynaklanan mal varlığını yurt dışına çıkaran, yurt içine getiren, tasarrufunda bulunduran veya gayrimeşru kaynağını gizlemek ve meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak maksadıyla, çeşitli işlemlere tabi tutan veya iştirak eden herhangi bir kişi suç gelirini aklama suçunu işlemiş olmaktadır. Ayrıca, bu fiilleri işlemeye teşebbüs edenler de, suç gelirini aklamaya teşebbüs suçunu işlemiş olurlar.

Dünyada, suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mücadele yöntemleri gelişmekte, mevzuat sürekli değişmekte, yenilenmektedir. Ülke olarak bizler de bu değişiklikleri takip etmekteyiz. Yapılan değerlendirmeler ve Avrupa Birliği Müktesebatına Uyum Programı çerçevesinde, suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mevzuatta saptanan eksikliklerin giderilmesi ve Avrupa Birliği Direktifleri ve Mali Eylem Görev Gücü (FATF) kriterlerine uyumun sağlanması için Avrupa Birliği uzmanları ile birlikte çalışmalar yapılarak, mevcut yasamızın eksiklikleri ortadan kaldırmak amacıyla (EU)2015/849 no'lu Finansal Sistemin Karapara Aklama veya Terörizmin Finansmanında Kullanılmasını Önleme Direktifine (4.Direktif) ve 2012 yılında revize edilen Mali Eylem Görev Gücü'nün Tavsiye Kararlarına uyumlu olarak Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı hazırlanarak 2 Haziran 2014 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisine gönderilmiştir. Dünyada mücadele ile ilgili yöntemler hızla değişmeye devam etmektedir. Ülkemizin mücadelede, uluslararası normlara uyumlu olabilmesi için bu Tasarının bir an önce yasallaşması gerekmektedir.

Ayrıca Dairenin yürütmekle görevli olduğu mevzuat, görevler ve sorumluluklarının artması nedeni ile Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi'nin görevlerini daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi için yeni bir Teşkilat Yasa Tasarısı hazırlanmıştır. Hazırlanan Tasarıda, MABEB'in suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde daha etkili ve hızlı bir şekilde çalışmalar yapabilmesi için altyapısının geliştirilmesine yönelik açılımlar da eklenmiştir. Teşkilat Yasası'nın yasallaşması MABEB'in bu mücadelede daha etkili şekilde çalışmasına olanak sağlayacaktır.

MABEB personeli, sürekli olarak uluslararası mevzuatı takip etmekte ve yeni teknolojik gelişmeler ile ilgili farkındalık yaratılabilmesi için çeşitli kurs ve seminerlere katılmaktadır. Ancak, 2020 yılında yaşanan Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinde Avrupa Birliği - TAIEX uzmanları ile MABEB personeli, diğer paydaşlar ve yükümlü gruplar arasındaki eğitim toplantı ve seminerleri yapılamamıştır.

2020 yılı içerisinde ülkemizdeki suç gelirleri ile mücadelenin geliştirilmesi amacı ile Avrupa Birliği-TAIEX aracılığı ile yapılan teknik yardım çalışmalarda yer alacak olan uzman seçimi online olarak yapılmıştır.

Koronavirüs (Covid-19) pandemi nedeni ile 2021 yılı başında Avrupa Birliği - TAIEX uzmanları ile MABEB personelinin toplantılarının online olarak yapılması kararlaştırılmış ve Şubat 2021'de 2021-2022 yıllarını kapsayan Proje Eylem Planı'nın oluşturulması amacı ile çalışmalara başlanmıştır.

Ülkemizde suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ile ilgili mücadele, dünyadaki gelişmeler ile uyumlu olarak sürdürülmesi için hazırlanan Yasa Tasarısının yasallaşmasını ve 2020 Yılı Faaliyet Raporu ile suç gelirlerinin önlenmesi ile ilgili mücadelede ülkemizin durumu ve Dairemizin yaptığı çalışmalar ile ilgili kamuoyunun bilgi ihtiyacını karşılamasını temenni eder, yürüttüğümüz faaliyetlerde özveri ile çalışan MABEB personeli arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Şifa KARAHASANOĞLU

**Para Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri
Dairesi Müdürü**

ve

**Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu
Başkan Yardımcısı**

06.05.2021

I - MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1. MİSYON VE VİZYON

1.1. MİSYON:

Aklama suçunun önlenmesi ve tespitine yönelik olarak politika oluşturulması ve düzenleme yapılmasına katkıda bulunmak, hızlı ve güvenilir bir şekilde bilgi toplamak ve analiz etmek, araştırma ve değerlendirme yapmak, elde edilen bilgileri ve sonuçları Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kuruluna ve ilgili makamlara iletmektir.

1.2. VİZYON

Suç gelirlerinin aklanmasıyla etkili bir şekilde mücadele ederek etkin bir ekonomi ve temiz bir toplum oluşmasına katkıda bulunmaktadır.

2. GÖREV VE YETKİLER

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte Yasa'nın Para, Kambiyo ve İnkışaf Sandığı İşleri Dairesi'ne verdiği görev ve yetkiler Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB) aracılığı ile yürütülmeye başlanmıştır. MABEB'in görev ve yetkileri 29 Ocak 2008 tarih ve 20 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 16'ncı maddesinde düzenlenmiştir.

Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesine yönelik Daire tarafından yapılan çalışmalar sonucu elde edilen bilgileri değerlendirmek, bu bilgiler ışığında incelemeler yapıp bulgularını Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne ve ilgili diğer mercilere aktarmak amacıyla Yasa'nın 17'nci maddesine istinaden Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu oluşturulmuştur.

2.1. MABEB'İN GÖREV VE YETKİLERİ :

MABEB, 4/2008 sayılı Yasa uyarınca kendisine verilen görevleri yapar.

- *MABEB suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesine yönelik çalışmalar yapar ve bu konuda alınması gerekli her türlü önlemi alır.*
- *Suç gelirlerinin aklanmasına ve terörizme finansman sağlanmasına ilişkin olabilecek işlemlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi yükümlülerden, tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve/veya tüzel kişilerden talep eder.*
- *Suç gelirlerinin aklanması suçu ile terörizmin finansmanı suçunun işlenip işlenmediği konusunda inceleme ve analiz yapar ve gerek duyulduğunda ilgili birimlerin kendi görev alanlarında inceleme ve araştırma yapmaları talebinde bulunur.*
- *İnceleme sonucunda suçun işlendiğine dair ciddi emareler olduğunun saptaması halinde konuyu Kurula bildirir.*
- *Yükümlülerden nakdi para limitini aşan işlem bildirimlerini ve şüpheli işlem bildirimlerini alır.*
- *Birim, ayrıca suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi mücadelesi kapsamındaki mevzuat düzenlemelerinin yapılmasına katkı sağlar ve görüş bildirir.*
- *Suç gelirlerini aklamayla mücadelede yükümlü olan kuruluşların farkındalığını artırmak amacıyla eğitim seminerleri düzenler ve uzman kişi/kurumlar tarafından eğitim seminerlerinin yapılmasını planlar.*
- *Konu ile ilgili diğer birimlerle koordinasyonu sağlar.*
- *Suç gelirlerini aklamayla mücadelede diğer ülkelerle işbirliği sağlar.*
- *Yasa uygulamaları ve şüpheli işlem bildirimlerine ilişkin olarak istatistikler oluşturur.*

2.2. KURULUN GÖREV VE YETKİLERİ

Kurul, 4/2008 sayılı Yasa uyarınca kendisine verilen görevleri yapar.

- *Daire tarafından aktarılan bilgileri değerlendirir ve gerektiği zaman daha detaylı bilgi ve belge ister ve bu bilgi ve belgelere dayanarak gerekli işlemlerin yapılmasına karar verir.*
- *Bilgi ve belgelerden, suç gelirlerinin aklanmasına ve terörizmin finansmanına yönelik ciddi bulgu ve emarelerin varlığını tespit etmesi halinde, durumu Hukuk Dairesi'ne intikal ettirir.*
- *Yasa'nın 20'nci maddesinin 5'inci fıkrası kuralları uyarınca, tedbire konu mal varlıklarının iki yıl süre sonunda Hazineye gelir olarak kaydedilmesine ilişkin karar verir.*
- *Kurul görevlerini yerine getirirken suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi ile ilgili olarak araştırma yapmak üzere uygun göreceği teknik kişilerin danışmanlık hizmetlerinden yararlanabilir, bu amaçla kişileri konu ile ilgili evrağın tetkikine yetkili kılabilir ve uygun gördüğü kamu kurum ve kuruluşlarda görev yapan uzman kişileri araştırma yapmak üzere görevlendirebilir.*
- *Kurul ve Daire ayrı ayrı veya birlikte mütekabiliyet esasına göre olmak koşuluyla suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesi ile mücadele eden ülkelerle bilgi ve belge alışverişinde bulunabilir veya herhangi biri ile bilgi ve belgelerin değişimini sağlayacak anlaşma yapabilir.*

II- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

1. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

Uluslararası mevzuata uyum sağlamak amacıyla, 2011 yılında başlatılan Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı çalışmaları TAIEX uzmanlarının teknik desteği ile 2013 yılı içerisinde tamamlanmış ve Uluslararası standartlara, Avrupa Birliği'nin IV. Direktifine ve Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force - FATF)'nün 2012 yılında kabul edilen yeni tavsiye kararlarına uyumlu olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı Cumhuriyet Meclisi'ne gönderilmek üzere Mayıs 2014'te Bakanlar Kuruluna sunulmuştur.

Meclise sevk edilen tasarı gerçek veya tüzel kişilerin görüş ve önerilerini Meclis Başkanlığı'na yazılı olarak sunmasına olanak sağlamak üzere 2 Haziran 2014'te Resmi Gazete'de yayımlanarak halkın bilgisine getirilmiştir.

Tasarı, Meclis alt komitesinde Ocak 2017'de görüşülmeye başlanmış, Hükümet değişimi nedeni ile kadük olan Yasa Tasarısı 10 Mayıs 2018 tarih ve 66 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yeniden halkın bilgisine getirilmiştir. Tasarı, alt komitede Ağustos 2018'de yeniden görüşülmeye başlanmış ve 2019 yılında da alt komitede 2 kez görüşülmüştür. 2020 yılında ise tüm dünyayı etkisi altına alan Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinde tüm hayatın durma noktasına gelmesi nedeni herhangi bir toplantı yapılamamıştır.

Meclis Alt komitesinde Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı görüşmeleri devam ederken dünyadaki suç gelirleri ile ilgili müktesebat değişiklikleri de takip edilmeye devam edilmiştir. Avrupa Birliği'nin (EU) 2015/849 sayılı IV. (Dördüncü) Suç Geliri Aklama Direktifi'nde değişiklik yapan (EU) 2018/843 sayılı V. (Beşinci) Suç Geliri Aklama Direktifi 30 Mayıs 2018'de yayımlanmış ve AB üye ülkelerinin sözkonusu değişiklikleri ülke mevzuatlarına 10 Ocak 2020 tarihine kadar aktarmasını düzenlemiştir. 2019 yılında TAIEX uzmanları ile birlikte Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasa Tasarısı yeni yayımlanan Direktife göre gözden geçirilerek V. (Beşinci) Direktif'te yapılan değişikliklerin Tasarıda yer alması için çalışmalar yapılmıştır. 2020 yılında ise Direktiflerde yapılan değişikliklere göre Tasarı MABEB tarafından güncellemeye devam edilmiştir.

Dünyada hızla gelişen teknoloji ile ortaya çıkan yeni yöntemler ve ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak yeniden hazırlanan Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği 29 Mart 2021 tarih ve 71 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yükümlülerin bilgisine sunulmuştur.

Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi'nin, kuruluş görev ve çalışma esaslarını düzenleyen Teşkilat Yasası, 1987 yılında düzenlenerek 27 Temmuz 1987 tarihinde yürürlüğe girmişti. Zaman içerisinde Dairenin yürütmekle sorumlu olduğu görevler değişmiş ve yasalarla yeni görevler eklenmiş olması nedeni ile Dairenin mevcut kadro yapısı yetersiz kalmıştır. Eklenen yeni görevler nedeni ile Daire görevlerinin daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi için yeni bir Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Teşkilat Yasa Tasarısı hazırlanmış olup hazırlanan tasarıda, MABEB'in suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde daha etkili ve hızlı bir şekilde çalışmalar yapabilmesi için altyapısının geliştirilmesine yönelik açılımlar da yapılmıştır. Tasarı, Teknik Kurulda görüşülmek üzere 27 Mart 2017 tarihinde Dairenin bağlı bulunduğu Ekonomi ve Enerji Bakanlığına, 6 Nisan 2018 tarihinde ise Dairenin bağlı bulunduğu Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Tasarı ile ilgili henüz herhangi bir görüşme yapılmamıştır.

2. UYGULAMADAKİ YENİLİKLER

MABEB'in şüpheli işlem bildirimlerinin analizlerini daha etkin yapabilmesi amacıyla istihbarati bilgi sağlama kurumu olan Thomson Reuters - World Check servisinin kullanılmasına 2018 yılı sonunda başlanmış ve 2020 yılı içerisinde de devam edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) ile 2006 yılında imzalanan "Karapara Aklama ile ilgili İstihbari Finansal Bilgi Değişiminde İşbirliğine Dair Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yetkili Makamları Arasındaki Mutabakat Muhtırası"na ilaveten 2014 yılında imzalanan "Elektronik Ortamda Bilgi Alışverişi Yapılmasına İlişkin Protokol" ile 22 Ekim 2014 tarihinden itibaren her iki kurum arasındaki bilgi alışverişi elektronik ortamda yapılabilmektedir.

Bilgi ve belge değişiminin elektronik ortamda yapılması bilgi ve belgelerin daha güvenilir, süratli ve etkin bir şekilde değişimini sağlamıştır.

3. YAYINLAR

Yükümlülerin suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda bilincini artırmak amacıyla Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi ile ilgili duyurular ve Mali Bilgi Edinme Birimi'nin faaliyetlerini gösteren yıllık Faaliyet Raporları Dairenin internet sayfasından yayımlanmaktadır. 2019 yılı faaliyetlerini gösteren MABEB Faaliyet Raporu, Mayıs 2020'de internet sayfasından yayımlanarak kamuoyu bilgilendirilmiştir.

Ayrıca, hazırlanan formlar, yapılan seminer ile sunumlar ve mevzuat değişiklikleri MABEB tarafından Dairenin internet sayfasından yayımlanmaktadır.

(www.kkteparakambiyo.gov.ct.tr)

4. DIŞ İLİŞKİLER

4.1. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

2014 yılında oluşturulan elektronik ortamda güvenli bilgi ve belge alışverişi ile MASAK'la yürütölen işbirliği 2020 yılında da devam etmiştir. Ayrıca, Şubat 2021'de MASAK Başkanı başkanlığında gelen heyet ile "Karapara Aklama ile ilgili İstihbari Finansal Bilgi Değişiminde İşbirliğine Dair Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet Yetkili Makamları Arasındaki Mutabakat Muhtırası"nın güncellenmesi ve "MABEB OTOMASYON PROJESİ" ile ilgili görüşmeler yapılmıştır.

2020 yılı içerisinde ölkemizdeki suç gelirleri ile mücadelenin geliştirilmesi amacı ile Avrupa Birliği-TAİEX aracılığı ile yapılan teknik yardım çalışmalarında yer alacak olan uzman seçimi online olarak yapılmıştır.

2021 yılı başında Koronavirüs (Covid-19) pandemi nedeni ile Avrupa Birliği - TAİEX uzmanları ile MABEB personelinin toplantılarının online olarak yapılması kararlaştırılmış ve Şubat 2021'de 2021-2022 yıllarını kapsayan Proje Eylem Planı'nın oluşturulması amacı ile çalışmalara başlanılmıştır.

2020 yılı içerisinde İngiliz Yüksek Komiserliği-NCA yetkilileri ile bilgi alışverişine devam edilmiştir.

4.2. FATF İLE İLİŞKİLER

23-27 Şubat 2009 tarihlerinde yapılan FATF Genel Kurulunda, ölkemizin ICRG sürecinden çıkarılması sonrasında 2020 yılı içerisinde yapılan FATF Genel Kurul toplantıları sonrası yayımlanan "Public Statement"lerde de ölkemiz yer almamıştır.

5-EĞİTİM VE TEKNİK DONANIM

5.1. EĞİTİM

2020 yılında Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinde Avrupa Birliği - TAİEX uzmanları ile MABEB personeli, diğer paydaşlar ve yükümlü gruplar arasındaki eğitim toplantı ve seminerleri yapılamamıştır.

2021 yılı başından itibaren ise Avrupa Birliği –TAİEX uzmanları ile MABEB personeli online olarak toplantılara başlamış ve yükümlü grupların online eğitim seminerlerinin de aynı şekilde yapılması planlanmıştır.

5.2. TEKNİK DONANIM

5.2.1. IT VERİ TABANI

Yükümlülerin nakdi para limitini aşan işlem bildirimlerini MABEB'e online olarak göndermesi için oluşturulan IT veri tabanı, MABEB'in yaptığı analizlerde sürat ve etkinliği sağlamada etkili bir araç olarak kullanılmaktadır.

2010 yılında kullanılmaya başlanan veri tabanına, ilk olarak 2010 yılında Bankalar nakdi para limitini aşan nakit işlemleri ile gelen ve giden havale işlemlerini online olarak göndermeye başlamıştır.

Daha sonra sırasıyla ;

- 2012 yılında Sigorta Şirketleri ve Kumarhanelerin nakdi para limitini aşan nakit işlemlerini,
- 2014 yılında Uluslararası Bankacılık Birimlerinin nakdi para limitini aşan nakit işlemler ile gelen ve giden havale işlemlerini,
- 2016 yılında Döviz Bürolarının nakdi para limitini aşan nakit işlemlerini,
- 2018 yılında Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nin yolcu beraberli nakit beyanlarını,
- 2019 yılında kıymetli maden, taş veya mücevherlerin alım satımını yapan kuyumcuların nakdi para limitini aşan nakit işlemlerini,

veri tabanına online olarak göndermeleri sağlanmıştır.

- 2020 yılında ise Finans şirketleri ve Kooperatif şirketlerinin nakdi para limitini aşan işlemlerini veri tabanına online olarak göndermelerinin sağlanması için çalışmalar başlatılmış ve halen devam etmektedir.

Veri tabanının geliştirilmesi ile ilgili program çalışmalarına yıl içerisinde de devam edilmiştir.

5.2.2. ERİŞİM SİSTEMİ

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 9'uncu maddesi "Kendi özel yasaları ve faaliyet konuları gereğince, ekonomik olaylara, servet unsurlarına, vergi mükellefiyetlerine, nüfus bilgilerine ve yasa dışı faaliyetlere ilişkin kayıt tutan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşların bilgi işlem sistemlerine Bakanlık ve ilgili Bakanlığın ve kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşların yetkili organlarının birlikte belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde Bakanlık tarafından erişim sistemi kurulabilir." hükmünü öngörmektedir.

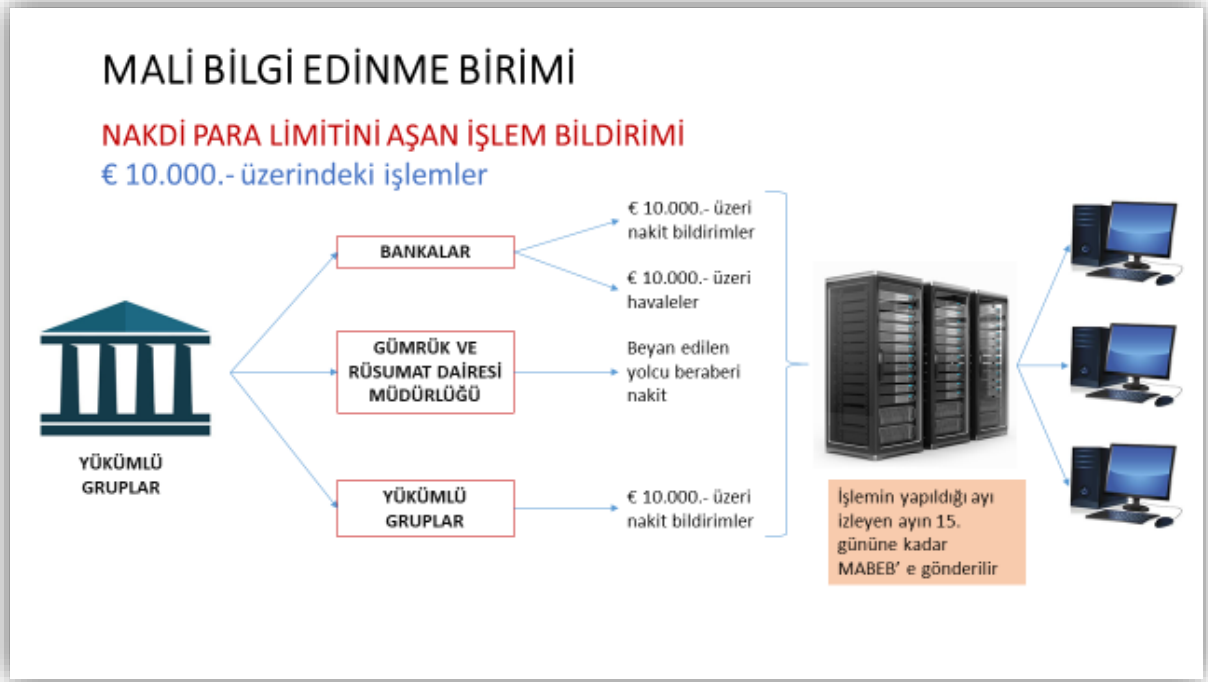
İlgili Yasa maddesi çerçevesinde MABEB'in daha hızlı ve gizli bir şekilde bilgiye erişiminin sağlanması amacı ile Resmi Kabz Memurluğu ve Mukayyitlik Dairesi nezdindeki bilgilere erişim için Ekim 2016'da protokol imzalanmıştır.

III- MALİ BİLGİ EDİNME FAALİYETLERİ

1. NAKDİ PARA LİMİTİNİ AŞAN İŞLEM BİLDİRİMLERİ

4/2008 sayılı Yasa ve Yasa tahtında yayımlanan Nakdi Para Limitini Aşan İşlem Bildirimleri Usul ve Esasları Tebliği'ne istinaden nakdi para limitini aşan işlemleri gösteren listeler işlemin yapıldığı ayı izleyen ayın 15'inci gününe kadar Daireye bildirilmekte ve bu bilgiler IT veri tabanında kayıt altına alınmaktadır.

2020 yıl sonu itibarı ile Bankalar, Sigorta Şirketleri, Kumarhaneler, Uluslararası Bankacılık Birimleri, Döviz Büroları, Gümrük ve Rüsumat Dairesi ve kıymetli maden, taş veya mücevherlerin alım satımını yapan kuyumcuların ve çalışmalar neticesinde veri tabanına kayıt işlemlerini tamamlayan Finans şirketleri ve Kooperatif şirketlerinin nakdi para limitini aşan işlem bildirimleri online olarak veri tabanına aktarılmaktadır. Finans şirketleri ve Kooperatif şirketlerinin veri tabanına kayıt işlemleri devam etmektedir.

2. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMLERİ VE İHBARLAR

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası ve Yasa tahtında yayımlanan Şüpheli İşlemler Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği, yükümlülerin para miktarına bakmaksızın tespit ettikleri şüpheli işlemleri, tespit tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde Daireye bildirmeleri zorunluluğunu öngörmektedir.

Ayrıca, gecikmesinde sakınca görülen hallerde anında bildirim zorunluluğu düzenlenmektedir.

Yasa tahtında yayımlanan Tebliğ ekinde şüpheli işlemlerin tespitinde yol göstermesi amacıyla rehber niteliğinde şüpheli işlem kriterleri de düzenlenmiştir. Dünyada gelişen teknoloji ile ortaya çıkan yeni yöntemler ve ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak yeniden düzenlenen şüpheli işlem kriterleri 29 Mart 2021 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tebliğde kriterlerin sayılanlarla sınırlı olmadığı ve yükümlülere sadece şüpheli işlemleri tespit etmeye yönelik olarak yol göstermeyi hedeflediği vurgulanmaktadır.

Şüpheli işlem bildirimlerine ilaveten resmi yetkililerden (Gümrük ve Rüsumat Dairesi, Polis Genel Müdürlüğü, KKTC Merkez Bankası ve KKTC Hukuk Dairesi v.b) gelen bildirimlerde yer alan konu ve kişiler ve ayrıca uluslararası işbirliği bağlamında bilgi talep edilen kişiler de “İhbar” olarak değerlendirilmeye alınmaktadır.

Tablo 1. Bildirim Sayılarının (ŞİB+Ek ŞİB+İhbar) Yıllara Göre Dağılımı (2016-2020)

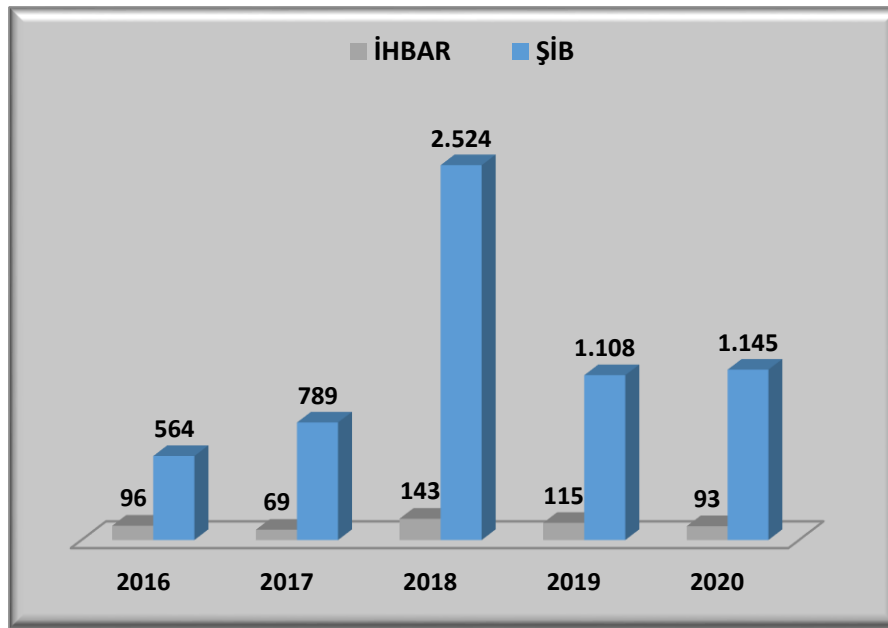
Yıl	Şüpheli İşlem Bildirimi	Ek Şüpheli İşlem Bildirimi	Toplam ŞİB	Gelen İhbar	Toplam (ŞİB + İhbar)
2016	472	92	564	96	660
2017	759	30	789	69	858
2018	2.456	68	2.524	143	2.667
2019	1.076	32	1.108	115	1.223
2020	1.120	25	1.145	93	1.238

Tablo 1’de son 5 yıl içerisinde MABEB’e gelen ŞİB, ek ŞİB ve ihbarların sayıları verilmektedir.

Yapılan incelemede, 2016 yılında 564 olan toplam ŞİB sayısının 2017-2019 yıllarında sırasıyla 789, 2.524, 1.108 olduğu ve 2020’de ise 1.145 olduğu görülmektedir. 2019 yılında 1.108 olan toplam ŞİB sayısının, 2020 yılında yaklaşık % 3,33 oranında bir artış göstererek 1.145 olduğu saptanmıştır.

Gelen ihbarlar ile ilgili yapılan incelemede ise, 2016 yılında 96 olan ihbar sayısının 2017-2019 yıllarında sırasıyla 69, 143, 115 olduğu ve 2020’de ise 93 olduğu görülmektedir. 2019 yılında 115 olan ihbar sayısının 2020’de yaklaşık % 19,13 oranında bir düşüş göstererek 93 olduğu saptanmıştır.

Grafik 1. Bildirimlerin (Toplam ŞİB + İhbar) Yıllara Göre Dağılımı (2016-2020)

Grafik 1’de 2016-2020 yılları arasında MABEB’e gelen toplam ŞİB’lerin ve ihbarların dağılımı gösterilmektedir.

Tablo 2. Bildirimlerle (ŞİB+İhbar) İlişkili Kişi Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Toplam Bildirim (ŞİB+İhbar)	Bildirimlerle İlişkili Toplam Kişi Sayısı
2016	568	644
2017	828	760
2018	2.599	2.649
2019	1.191	1.154
2020	1.213	1.136

Tablo 2’de 2016-2020 yılları arasında MABEB’e gelen bildirimlerle (ŞİB+İhbar) ilişkili kişi sayısının yıllara göre dağılımı verilmektedir. Son yıllarda bazı kişilerle ilgili birden fazla bildirim geldiği nedeni ile bildirim sayılarının kişi sayılarından fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 3. ŞİB ve Ek ŞİB Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı (2016-2020)

	2016	2017	2018	2019	2020
Şüpheli İşlem Bildirimi	472	759	2.456	1.076	1.120
Ek Şüpheli İşlem Bildirimi	92	30	68	32	25
Toplam	564	789	2.524	1.108	1.145

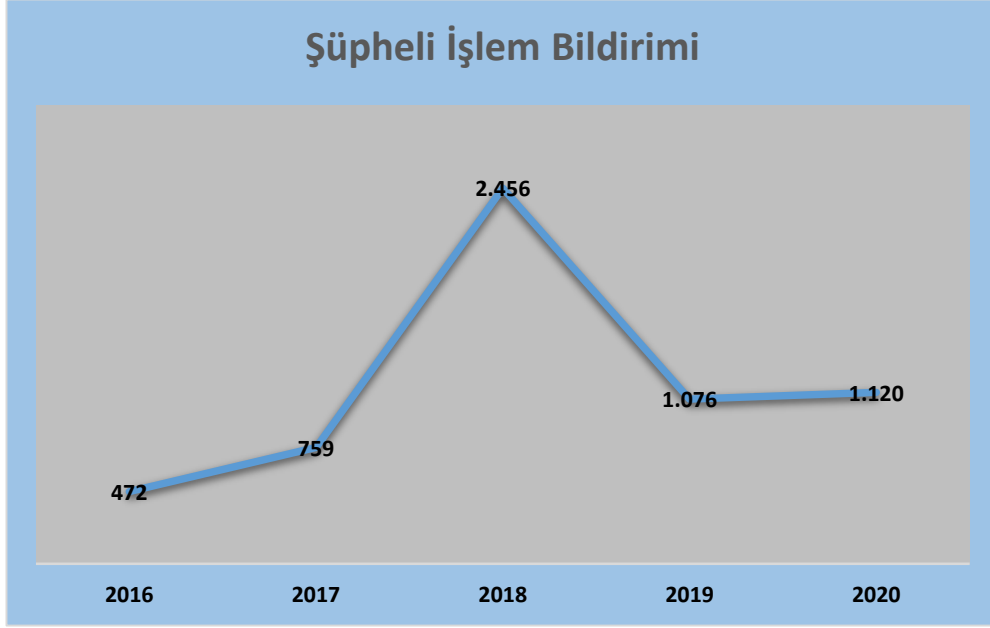
Tablo 3’te 2016-2020 yılları arasındaki ŞİB sayıları ile ek ŞİB sayıları gösterilmektedir.

Gelen bildirimleri destekleyerek işlemlerle ilgili gelişmeleri takip etmeye olanak sağlayan ek ŞİB’ler MABEB’in analizlerinin ve değerlendirmelerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayarak istihbarati bilgi akışında devamlılık yaratmaktadır.

Yapılan değerlendirmede, ŞİB sayılarının yıllar itibarı ile inişli çıkışlı bir tablo oluşturduğu gözlemlenmiştir. 2016 yılında 472 olan ŞİB sayısı sırasıyla 759, 2.456, 1.076 ve 2020 yılında ise 1.120 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık % 4,08 oranında bir artış gerçekleştiği görülmektedir.

ŞİB'lerdeki işlemlerin süreklilik göstermesi durumunda işlemlerin takibinin yapılmasını sağlamak amacı ile gönderilen ek ŞİB sayılarının da değişken olduğu gözlemlenmektedir. Ancak, yapılan incelemede 2017 yılından sonra ek ŞİB sayısında görülen düşüşün şüpheli işlem bildirim kayıt sisteminde yapılan revizyondan kaynaklandığı görülmektedir.

Grafik 2. ŞİB Sayısı Trendi (2016-2020)

Grafik 2'de 2016-2020 yılları arasındaki ŞİB (Ek ŞİB hariç) sayısı trendi gösterilmektedir.

2016 yılından itibaren artış gösteren ŞİB sayılarının, 2019 ve 2020 yılında nispeten düşüş gösterdiği görülmektedir.

2019 ve 2020 yılındaki ŞİB sayısındaki düşüşün, Mali Suçlarla Mücadele Amirliğinin suç geliri aklama ile etkin mücadelede önleyici tedbirler bağlamında yaptığı operasyonların kamuoyunda farkındalık yaratması ve caydırıcılık oluşturmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Suç geliri aklama ile mücadele çalışmalarında memnuniyet verici olan ise, yıllar içerisinde bildirim sayılarına paralel olarak bildirim kalitesinin de artmasıdır. ŞİB'lerdeki kalite artışının MABEB personelinin, yükümlülerin uyum görevlileri ile sürekli iletişim halinde bulunarak gelen bildirimler hakkında düzenli ve koordineli bir şekilde çalışma yapmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Böylelikle gerek soruşturma aşamasında gerekse malvarlıklarına tedbir koyma aşamasında daha olumlu sonuçlar alınabilmektedir.

Tablo 4. ŞİB Sayıları (Ek ŞİB Dahil) ve Kaynaklarına Göre Dağılımı (2016-2020)

Yıl	Özel Sermayeli Bankalar	Kamu Bankaları	Şube Bankaları	Döviz Büroları	UBB*	Toplam
2016	121	15	423	-	5	564
2017	125	2	661	-	1	789
2018	144	19	2.354	1	6	2.524
2019	132	11	960	-	5	1.108
2020	129	4	1.011	-	1	1.145

*UBB-Uluslararası Bankacılık Birimi

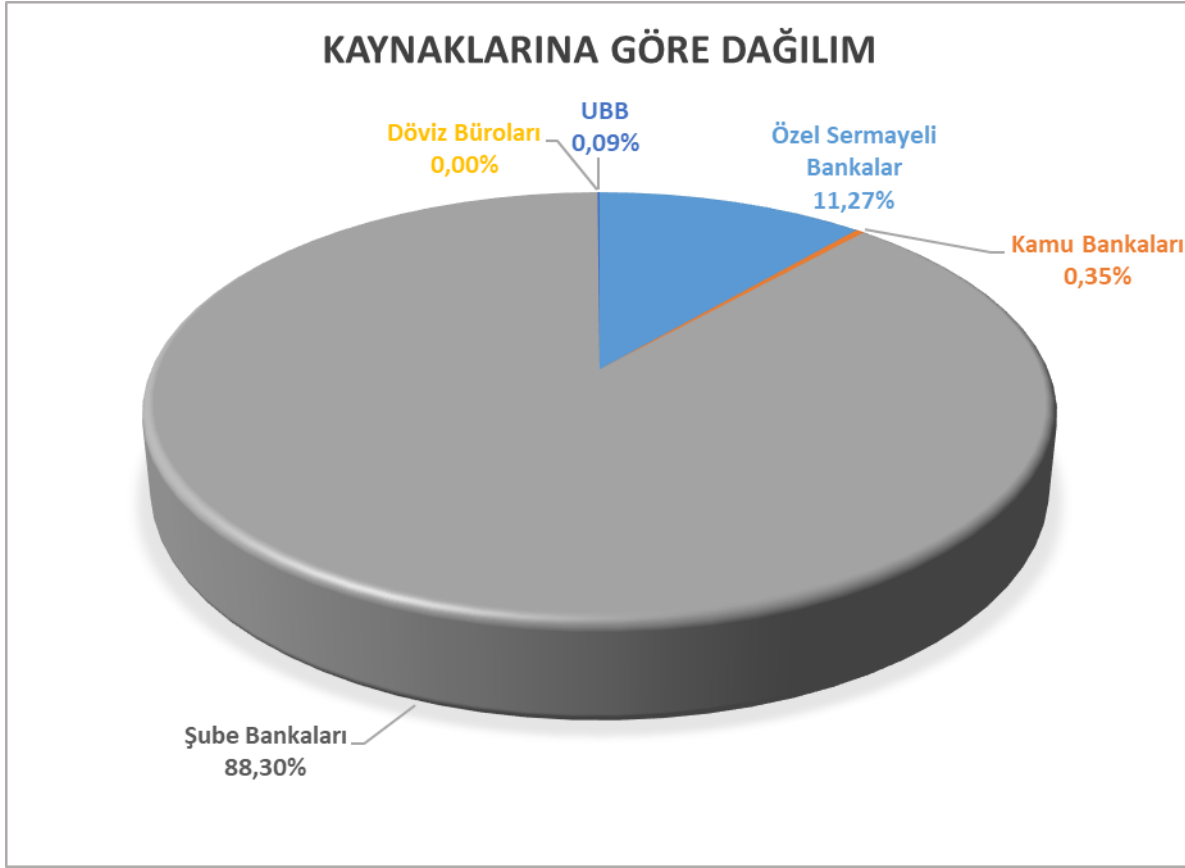
Tablo 4'te 2016-2020 yılları arasında ŞİB sayıları ve kaynaklarına göre yapılan değerlendirme sonucunda oluşan dağılım gösterilmektedir.

MABEB'e gelen ŞİB'ler gönderildikleri kaynaklara göre değerlendirildiğinde özel sermayeli bankalar, kamu bankaları, şube bankalar, döviz büroları ve Uluslararası Bankacılık Birimleri şeklinde bir dağılım gösterdiği görülmektedir.

Yapılan incelemede, 2020 yılında;

- Özel Sermayeli Bankaların 132 olan ŞİB sayısının yaklaşık % 2,27 oranında düşüş göstererek 2020 yılında 129 olduğu,
- Şube Bankaların 960 olan ŞİB sayısının % 5,31 oranında artış göstererek 2020 yılında 1.011 olduğu,
- Kamu Bankalarının 11 olan ŞİB sayısının % 63,63 oranında düşüş göstererek 2020 yılında 4 olduğu ve
- Uluslararası Bankacılık Birimleri 5 olan ŞİB sayısının % 80 oranında düşüş göstererek 2020 yılında 1 olduğu görülmektedir.

Grafik 3. ŞİB Sayısının Kaynaklarına Göre Dağılımı (2020 yılı)

Grafik 3'te 2020 yılında MABEB'e gelen toplam ŞİB sayısının kaynaklarına göre dağılımı gösterilmektedir.

ŞİB sayısının kaynaklarına göre dağılımı incelendiğinde; 2020 yılında MABEB'e gelen ŞİB'lerin % 88.30'unu şube bankaların, % 11.27'sini özel sermayeli bankaların ve % 0.35'ini kamu bankalarının ve % 0.09'unu Uluslararası Bankacılık Birimlerinin gönderdiği görülmektedir.

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın 12'nci maddesine istinaden yayımlanan Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği yeniden düzenlenerek 29 Mart 2021 tarih ve 71 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yükümlülerin bilgisine sunulmuştur. Yükümlülerin suç gelirini aklama ve terörizmin finansmanında araç olarak kullanılmalarını önlemek ve şüpheli işlemlerin tespitinde yükümlülere yardımcı olmak amacıyla Genel Mahiyette Şüpheli İşlem Kriterleri, Sektörel Mahiyette Şüpheli İşlem Kriterleri ve Terörizmin Finansmanı ile Bağlantılı Şüpheli İşlem Kriterleri olmak üzere 3 ana başlıkta şüpheli işlem kriterleri Tebliğ ekinde verilmiştir.

2020 yılında gelen tüm bildirimler, yayımlanmış bulunan şüpheli işlem kriterleri göz önünde bulundurularak MABEB tarafından oluşturulan kodlara göre sınıflandırılmış ve yapılan analizlerde ortaya çıkan risk ve tehditler tespit edilerek Kurulun bilgisine sunulmuştur.

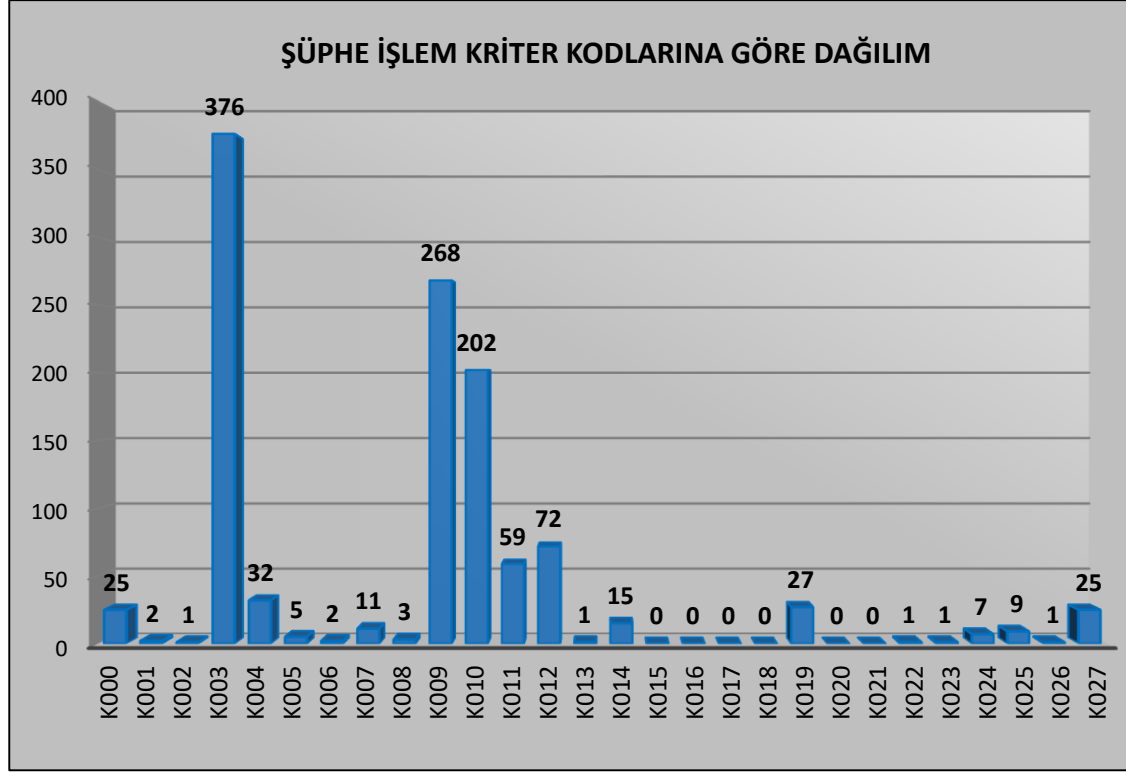
Tablo 5. Şüpheli İşlem Kriterlerine Göre Oluşturulan Kodlar

Kod	Dosya ile İlişkili Şüpheli/Suç (Kod Açıklaması)
K000	Diğer
K001	Suç Gelirlerinin Aklanması
K002	Terör veya Terörizmin Finansmanı
K003	Yasadışı Bet Bahis Şüphesi
K004	Yüksek Miktarlı Para Hareketleri
K005	Vergi Kaçınmak Amacıyla Ticari İşlemleri Şahıs Hesabında İşlem Yapmak
K006	UŞ Şirketlerin Para Hareketleri
K007	Serbest Liman Şirketlerinin Para Hareketleri
K008	Çok Fazla Sayıda Küçük Para Hareketleri
K009	Öğrenci Profiline Uymayan Para Hareketleri
K010	Müşteri Profiline Uymayan Para Hareketleri
K011	Sınır Kapılarında Yakalanan Nakdi Para Limiti Üstü Paralar
K012	Kaynağı Belirsiz Kazançlar
K013	Uyuşturucu Madde Ticareti
K014	Evrakta Sahtecilik (FRAUD)
K015	Saadet Zinciri (PONZI SCHEME)
K016	Tefecilik
K017	Yolsuzluk
K018	Kaçakçılık
K019	Dolandırıcılık
K020	Haksız Kazanç Elde Edilmesi
K021	İhaleye Fesat Karıştırmak
K022	Hırsızlık
K023	Suç Örgütü Kurmak
K024	Olumsuz Medya Haberi
K025	Kripto Para
K026	Kamu Görevlisinin Rüşvet Alması ile Resmi Adli Evrak Sahteleme, Tedavüle Sürme, Mevkii Kötüye Kullanma
K027	Sahte Havale

Tablo 5'te 2020 yılında MABEB tarafından oluşturulan kodlar ve kodların açıklamalarına yer verilmektedir.

MABEB'e gelen ŞİB'ler analiz ve değerlendirmeye tabi tutulduğunda bildirim gerekçesinde yer alan konuya göre değerlendirilerek tabloda belirlenmiş kodlara göre sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflandırma, ülkemizdeki suç geliri aklama ile ilgili risk ve tehditin ortaya çıkmasında bir göstere olmakta ve ülkemizin risk ve tehdit analizi yapılması çalışmalarında kılavuz olarak kullanılmaktadır.

Grafik 4. Şüpheli İşlem Kriter Kodlarına Göre Dağılım (2020 yılı)

Grafik 4'te 2020 yılında MABEB'e gelen tüm bildirimlerin, Şüpheli İşlem Kriter Kodlarına Göre Dağılımı verilmektedir.

Tablo 6. Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı (2016-2020)

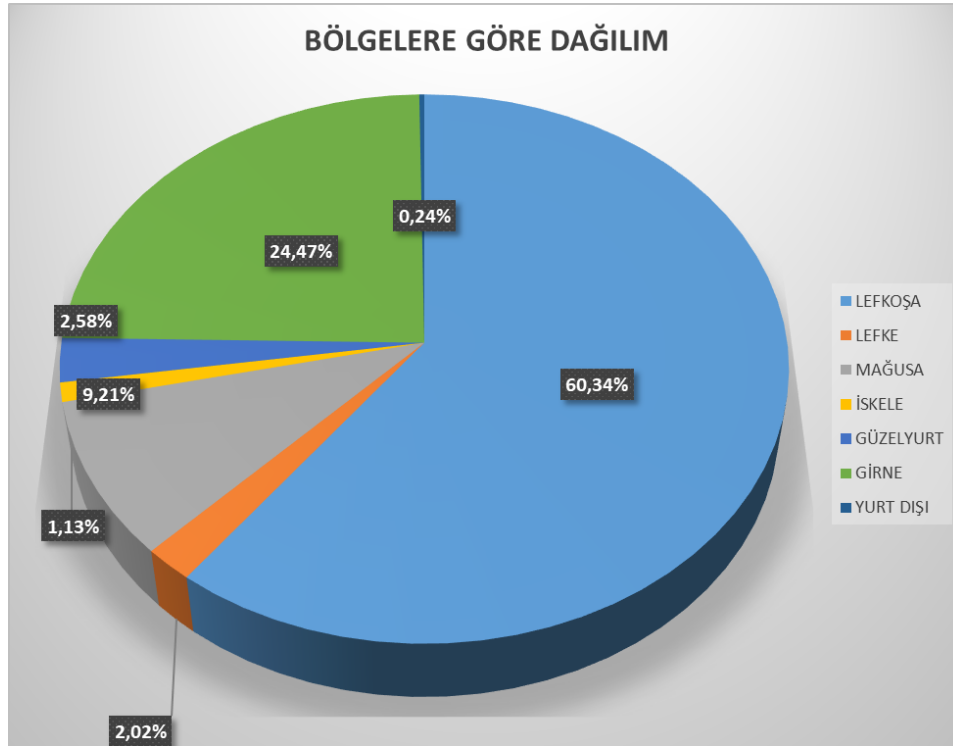
	Toplam Bildirim Sayısı				
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı
Lefkoşa	352	413	1.200	696	747
Mağusa	138	131	455	136	114
Girne	154	283	863	357	303
Güzelyurt	6	17	103	22	32
İskele	4	7	26	3	14
Lefke	4	7	6	5	25
Yurt Dışı	2	-	14	4	3

Tablo 6’da Toplam bildirimlerin bölgelere göre dağılımı gösterilmektedir.

MABEB’e gelen bildirimlerin hangi bölgeden geldiğini saptamak amacıyla toplam bildirimler (Toplam ŞİB+İhbar) geldikleri bölgelere göre de sınıflandırılmıştır.

Uluslararası işbirliği (MASAK ve NCA’den gelen ihbarlar) bağlamında bilgi talep edilen kişiler de “İhbar” olarak değerlendirmeye alınmış ve yurt dışı olarak sınıflandırılmıştır.

Grafik 5. Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı (2020 yılı - % olarak)

Grafik 5’te 2020 yılı itibarı ile MABEB’e gelen toplam bildirimlerin (Toplam ŞİB+İhbar) bölgelere göre dağılımı gösterilmektedir. Buna göre, Lefkoşa bölgesi % 60.34, Girne bölgesi % 24.47, Mağusa bölgesi % 9.21, Güzelyurt bölgesi % 2.58, Lefke bölgesinin % 2.02 ve İskele % 0.24 olduğu görülmektedir.

3. İHBAR VE BİLDİRİMLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

3.1. MABEB TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR

Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele mekanizmasında en önemli kurumsal yapıların başında Mali İstihbarat Birimleri gelmektedir. Mali İstihbarat Birimleri (FIU) arasında işbirliği yapılmasına yönelik olarak kurulan EGMONT Grubu Mali İstihbarat Birimini;

“Suçtan elde edildiğinden şüphe duyulan gelirlere ve potansiyel terörün finansmanına veya karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele amacıyla ulusal mevzuat ve düzenlemelerin gerektirdiği mali bilgilere ilişkin bildirimleri toplamak, analiz etmek ve ilgili makamlara sevk etmekle sorumlu merkezi ulusal birimdir.”

şeklinde tanımlamaktadır.

Günümüzde suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele eden her ülkede idari yapısı, yeri, yetkisi değişse de “mali bilgileri alan, analiz eden, sonuçlarını ilgili birimlere dağıtan” bir mali istihbarat birimi bulunmaktadır.

Ülkemizde, 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası’na istinaden mali istihbarat birimi fonksiyonlarını yerine getirmesi için Mali Bilgi Edinme Birimi (MABEB) oluşturulmuş ve ciddi bulgu ve emare olan konuların Hukuk Dairesi (Başsavcılık)’ne aktarılmasında yetkili bir üst kurul olan Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu oluşturulmuştur.

MABEB’in suç gelirlerinin aklanması ile mücadele etmek amacıyla çalışmalarında bağımsız ve uluslararası standartlara uygun bir mali istihbarat biriminin görev ve yetkilerine haiz, daha etkili bir şekilde görev yapabilmesi amacıyla hazırlanan yeni yasa tasarısı ile görevleri yeniden düzenlenmiştir.

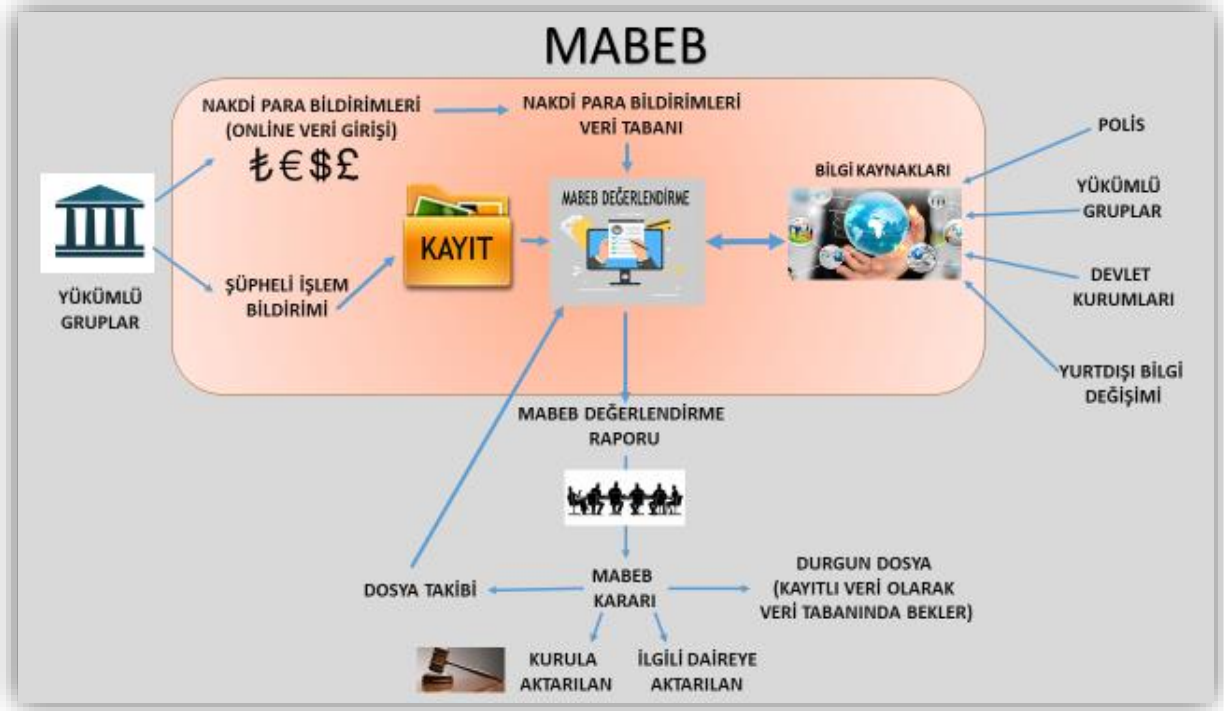
Bu düzenlemeler içerisinde en dikkat çekici olan malvarlıklarına tedbir konulması için şüpheli işlem bildirimlerinin analizi sonrası elde edilen ciddi bulgu ve emarelerin Hukuk Dairesi (Başsavcılık)’ne aktarılması yetkisinin Kuruldan MABEB’e devredilmesidir. Böylelikle, MABEB’in olaylara müdahalede daha süratli ve etkin olması öngörülmektedir.

MABEB’e gelen bildirimler üzerinde yapılan analiz ve değerlendirmeler sonrası gerekli görülen hususlarda yükümlülere geri bildirim yapılmakta ve farkındalıkları arttırılmaktadır.

Tablo 7. Bildirimler ile İlgili Yapılan İşlemler (2020 yılı)

Yıl	Toplam ŞİB+İhbar	Değerlendirme	Ön Araştırma		
			Yurt İçi	Yurt Dışı	World-Check
2020	1.238	1.238	1.382	26	152

Tablo 7’de 2020 yılında MABEB’e gelen toplam bildirimlerle (Toplam ŞİB+İhbar) ilgili MABEB tarafından yapılan işlemler gösterilmektedir. Yurt içi ön araştırmalarda birden fazla kamu kurumundan ön araştırma yapıldığı için yurt içi ön araştırma sayısı ŞİB ve İhbar sayısı toplamından daha fazla görülmektedir.

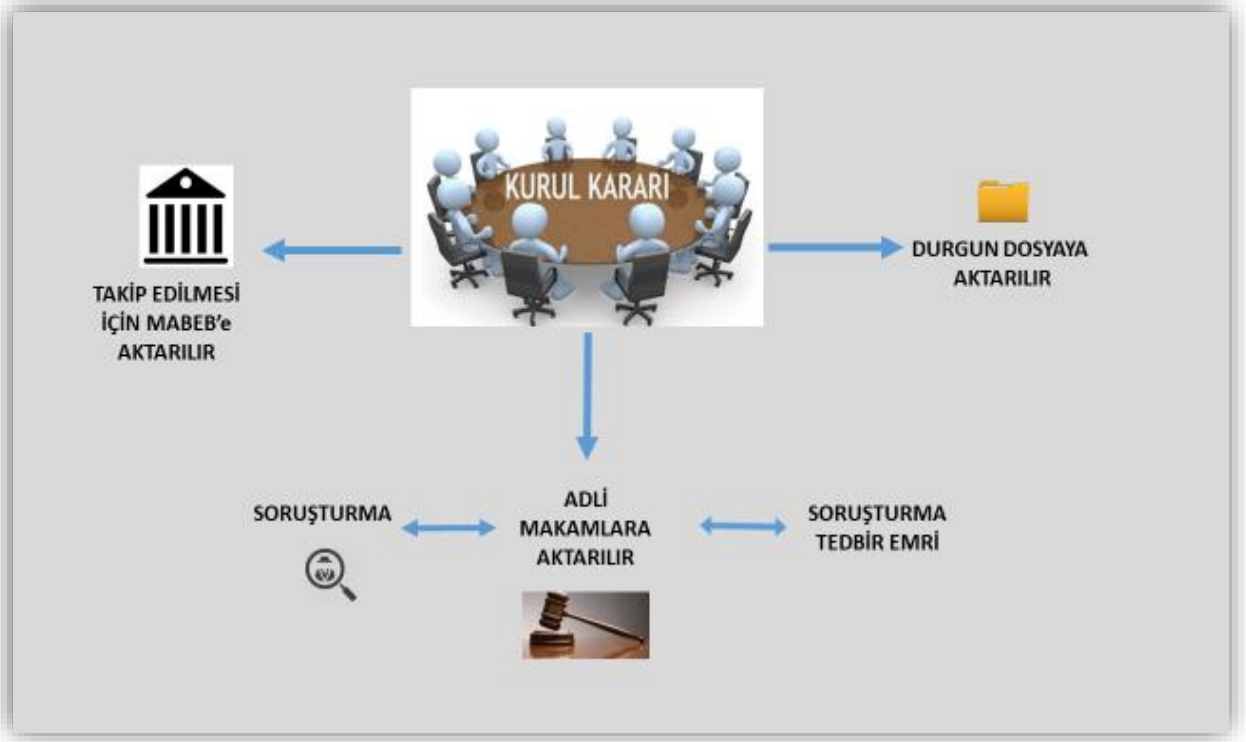
MABEB'e gelen tüm bildirimler (Toplam ŞİB+İhbar) kayda alındıktan sonra öncelikle değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Gelen tüm bildirimlerle ilgili doğru ve gerçekçi bir karar üretilebilmesi için yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan ön araştırma yapılmaktadır. Ön araştırma sonucu elde edilen son bilgiler ışığında güncellenen Değerlendirme Raporu yeniden analiz edilerek yüksek riskli görülenler ile ciddi bulgu ve emare tespit edilenler Kurul gündemine sunulmaktadır.

3.2. KURUL TARAFINDAN YAPILAN ÇALIŞMALAR

MABEB tarafından yapılan değerlendirme neticesinde ciddi bulgu ve emareler içerdiği tespit edilen bildirimler (Toplam ŞİB+İhbar) Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu'na aktarılmaktadır. Kurul tarafından değerlendirilen bildirimler durumlarına göre;

- i. Yasal işlem başlatılması için adli makamlara aktarılanlar,
- ii. Takip edilmesi yönünde karar üretilenler ve
- iii. Yeni gelişme olması halinde yeniden gündeme getirilmesi için durgun dosya kategorisine alınanlar

olarak sınıflandırılmaktadır.

Tablo 8. Bildirimlerle İlgili Oluşturulan Dosyaların Durumu (2020 yılı)

Bildirimler	Durgun	Takip	Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan	Para Kambiyo Yasası'na Aykırılık	Araştırma Amacı ile İlgili Mercilere Aktarılan
Bildirimler (Toplam ŞİB+ihbar)	988	98	48	59	19

Tablo 8'de 2020 yılında MABEB'e gelen bildirimlerle ilgili oluşturulan dosyaların durumu gösterilmektedir.

2020 yılında 98 dosyanın takip edilmesine, 988 dosyanın yeni bir gelişme olması halinde yeniden değerlendirilmek üzere durgun dosya kategorisine alınmasına, 48 dosyanın Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne aktarılmasına, 59 dosyanın Para ve Kambiyo Yasası'na aykırılık teşkil ettiğinin ilgili makamlara bildirilmesine ve 19 dosyanın ilgili mercilere araştırma yapıp sonucunu MABEB'e bildirilmesi için aktarılmasına karar verilmiştir.

2018 yılında Kurul tarafından Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne suç gelirlerinin aklanması ile ilgili soruşturma ve/veya tedbir kararı alınması amacı ile aktarılan bildirim dosyalarında yeni bir düzenlemeye gidilmiş ve birbirleri ile ilişkili olan bildirim dosyaları bir soruşturma dosyasında birleştirilerek Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne gönderilmiştir. Buna göre, 2020 yılında Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne aktarılması karara bağlanan 48 bildirim dosyasından 31 soruşturma dosyası oluşturulmuştur.

Tablo 9. Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan Soruşturma Dosyalarının Durumu (2020 yılı)

	Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan	Hukuk Dairesi (Başsavcılık) Tarafından Başlatılan
Soruşturma	16	16
Tedbir + Soruşturma	15	15
	31	31

Tablo 9'da, 2020 yılında Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne aktarılan soruşturma dosyalarının durumu gösterilmektedir. 2020 yılında Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne 31 soruşturma dosyası aktarılmıştır. Bu dosyaların 16'sı ile ilgili malvarlıklarına tedbir konulmaksızın soruşturma yapılması ve 15'i ile ilgili de soruşturma yapılması ve malvarlıklarına tedbir konulması talep edilmiştir. Aktarılan 16 dosyanın tamamı ile ilgili Hukuk Dairesi (Başsavcılık) tarafından soruşturma başlatılmış, 15'i ile ilgili de soruşturma başlatılarak malvarlıklarına 30 gün süreli tedbir kararı alınmıştır.

Tablo 10. Tedbir Davası Açılan Dosya Sayısı (2016-2020)

Yıl	Dosya Sayısı
2016	9
2017	8
2018	22
2019	8
2020	14

Tablo 10'da Tedbir Davası açılan dosyalarla ilgili bilgiler gösterilmektedir.

4/2008 sayılı Yasa'nın 20'nci maddesine istinaden Hukuk Dairesi (Başsavcılık) tarafından verilen 30 günlük tedbir kararının dolmasını müteakip soruşturması devam eden 15 dosyanın 14'ü ile ilgili Lefkoşa Kaza Mahkemesi'ne müracaat edilerek tedbir davası açılması sağlanmış ve 1 dosyanın 30 günlük tedbir kararı ileri götürülmemiştir. 2019 yılında 8 olan tedbir davası açılan dosya sayısı 2020 yılında 14 olmuştur.

Ayrıca, yıl içerisinde önceki yıllardan Lefkoşa Kaza Mahkemesi'nde tedbir davası açılan ve altı aylık tedbir kararı süreleri dolmasına rağmen soruşturmaları devam eden dosyalarla ilgili Mahkemeye müracaat edilerek yeniden tedbir kararı uzatma işlemlerinin yapılması takip edilmiştir.

Tablo 11. Ceza Davası Açılan Dosya Sayısı (2016-2020)

Yıl	Dosya Sayısı
2016	1
2017	1
2018	4
2019	2
2020	7

Tablo 11'de Soruşturması tamamlanarak 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası tahtında ceza davası açılan dosyalar ile ilgili bilgiler verilmektedir. 2019 yılında 2 olan ceza davası dosya sayısı 2020 yılında 7 olmuştur. 2020 yılında sonuçlanan bir ceza davasında, sanıklara 2 ay hapislik cezası ve üzerinde tedbir emri bulunan malvarlıklarına ve emare alınan nakit paraya müsadere kararı çıkmıştır.

Tablo 12. El Konulan Suç Gelirleri Hesabına Yatırılan Meblağ (2016-2020)

Yıl	El Konulan Suç Gelirleri Hesabına Yatan Meblağ (TL olarak)
2016	995,68
2017	68.951,00*
2018	3.165,00
2019	633.146,22
2020	488.650,61
TOPLAM	1.194.908,51

(*) 2017 yılında el konulan TL. 68.951,00 TL.ye ilaveten Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası tahtında açılan 12488/2014 sayılı ceza davasında 11 adet dükkan ile ilgili müsadere kararı alınmıştır. Müsadere kararı alınan taşınmaz mallara ek olarak aynı davada Devlete hibe edilmiş olan 2 ev, 2 arsa ve 1 dükkanın Devlet adına kayıt yaptırılması sağlanmıştır.

Tablo 12'de 2016-2020 yılları arasında "El Konulan Suç Gelirleri Hesabı"na aktarılan suç gelirleri ile ilgili meblağlar gösterilmektedir. 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin

Aklanmasının Önlenmesi Yasası tahtında müsadere edilen suç gelirlerinin KKTC Bütçesi içinde yer alan “El Konulan Suç Gelirleri Hesabı”na gelir olarak kaydedilmesi işlemleri MABEB tarafından takip edilmektedir. 2020 yılında 488.650,61 TL'nin “El Konulan Suç Gelirleri Hesabı”na gelir olarak kaydedilmesi sağlanmıştır.

4. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Aklama ile mücadele, günümüzde ekonomik, politik ve sosyal yaşamı tehdit eden suçlarla etkin mücadelede önemli bir araç olarak görülmektedir. Uluslararası kamuoyu, suçluların ve suç örgütlerinin gelir kaynaklarından mahrum bırakılmasının bunlarla mücadele için önemi konusunda son derece duyarlıdır.

Uluslararası nitelik arz eden yasal olmayan uyuşturucu ve silah ticareti, insan ticareti ve organize olarak işlenen pek çok suç ve karapara aklama ile mücadele konusunda hükümler içeren uluslararası sözleşmelerin, pek çok ülke tarafından çok kısa süre içinde imzalanarak yürürlüğe girmiş olması bu duyarlılığın önemli bir göstergesidir.

Ancak bu duyarlılık kadar, aklama ve aklamının öncül suçları ile mücadele için en az organize suç örgütleri kadar süratli bir şekilde organize olma ve işbirliği yapma kaçınılmazdır. Bunun için uluslararası işbirliği her geçen gün önemini daha da artırmakta ve mücadelede başarı sağlanmasında öncelikli bir koşul olmaktadır.

Ancak ülkemiz tanınmamış olması nedeni ile ülkelerin birbirleri ile işbirliği için imzaladıkları uluslararası sözleşmelerde yerini alamamakta, çok kısıtlı imkanlarla işbirliği yapabilmektedir. Bu nedenle, yurt dışı ile ilişkili suçlarla ilgili araştırmalarda sıkıntılar yaşanmakta ve araştırmaların ileri safhaya götürülmesi olumsuz etkilenmektedir.

MASAK ile 2006 yılında imzalanan “Karapara Aklama ile ilgili İstihbari Finansal Bilgi Değişiminde İşbirliğine Dair Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yetkili Makamları Arasındaki Mutabakat Muhtırası”na ilaveten 2014 yılında imzalanan “Elektronik Ortamda Bilgi Alışverişi Yapılmasına İlişkin Protokol” ile 22 Ekim 2014 tarihinden itibaren her iki kurum arasındaki bilgi alışverişi elektronik ortamda yapılmaktadır.

Tablo 13. Giden Bilgi Talebi (2016-2020)

	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam
MASAK	14	62	43	34	20	173
NCA	3	-	-	0	6	9
ABD Elçiliği	-	-	-	0	0	0
Toplam	17	62	43	34	26	182

Tablo 14. Gelen Bilgi Talebi (2016-2020)

	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam
MASAK	1	2	13	3	2	21
NCA	1	-	4	1	1	7
Toplam	2	2	17	4	3	28

Tablo 13 ve Tablo 14’te Giden ve Gelen Bilgi Talebi ile ilgili bilgiler gösterilmektedir. Uluslararası bilgi alışverişi bağlamında MABEB’e gelen bildirimler ihbar olarak değerlendirmeye alınmakta ve incelenmektedir.

5. DÜZENLENEN EĞİTİMLER

Son yıllarda, karaparanın aklanması ve terörün finansmanının önlenmesine yönelik olarak artan riskler karşısında, ülkemizde ve dünyada konuya ilişkin yasal düzenlemeler güçlendirilmekte ve denetim çalışmaları yoğunlaşmaktadır.

Mevcut gelişmeleri dikkatle izlemek suretiyle, MABEB olarak bu mücadeledeki yükümlülüklerimizin bir sonucu olarak yükümlü grupların ve yasa uygulayıcılarının bilgilerini sürekli güncel tutmaya yönelik eğitim faaliyetlerine büyük önem verilmektedir.

Yükümlü gruplarının konuya olan farkındalığını artırmak ve yasa uygulayıcılarının Yasa’nın kurallarını etkin uygulamalarını sağlamak amacıyla önceki yıllarda başlatılan eğitim çalışmaları hazırlanan programlar dahilinde eylem planlarına uygun olarak yürütülmektedir.

Sözkonusu eğitim çalışmaları gerek yurt dışından getirilen ve konusunda uzman olan kişiler tarafından, gerekse MABEB personeli tarafından yürütülmektedir. Eğitim faaliyetlerinin bir kısmı yükümlü gruplarına yönelik olarak düzenlenirken, bir kısmı düzenleyici ve denetleyici olan MABEB, Polis Genel Müdürlüğü ve Merkez Bankası vb.

yasa uygulayıcılarına yönelik olarak düzenlenmekte veya her iki gruba ortak olarak düzenlenmektedir.

Ancak 2020 yılında Koronavirüs (Covid-19) pandemi nedeni ile Avrupa Birliği - TAİEX uzmanları ile MABEB personeli, diğer paydaşlar ve yükümlü gruplar arasındaki eğitim toplantı ve seminerleri yapılamamıştır. 2021 yılı başında ise pandemi nedeni ile Avrupa Birliği - TAİEX uzmanları ile MABEB personelinin toplantılarının online olarak yapılması kararlaştırılmış ve 2021-2022 yıllarını kapsayan Proje Eylem Planı'nın tamamlanmasını müteakip ise yükümlü gruplara yönelik eğitim toplantılarının online olarak yapılması için çalışmalar başlatılmıştır.

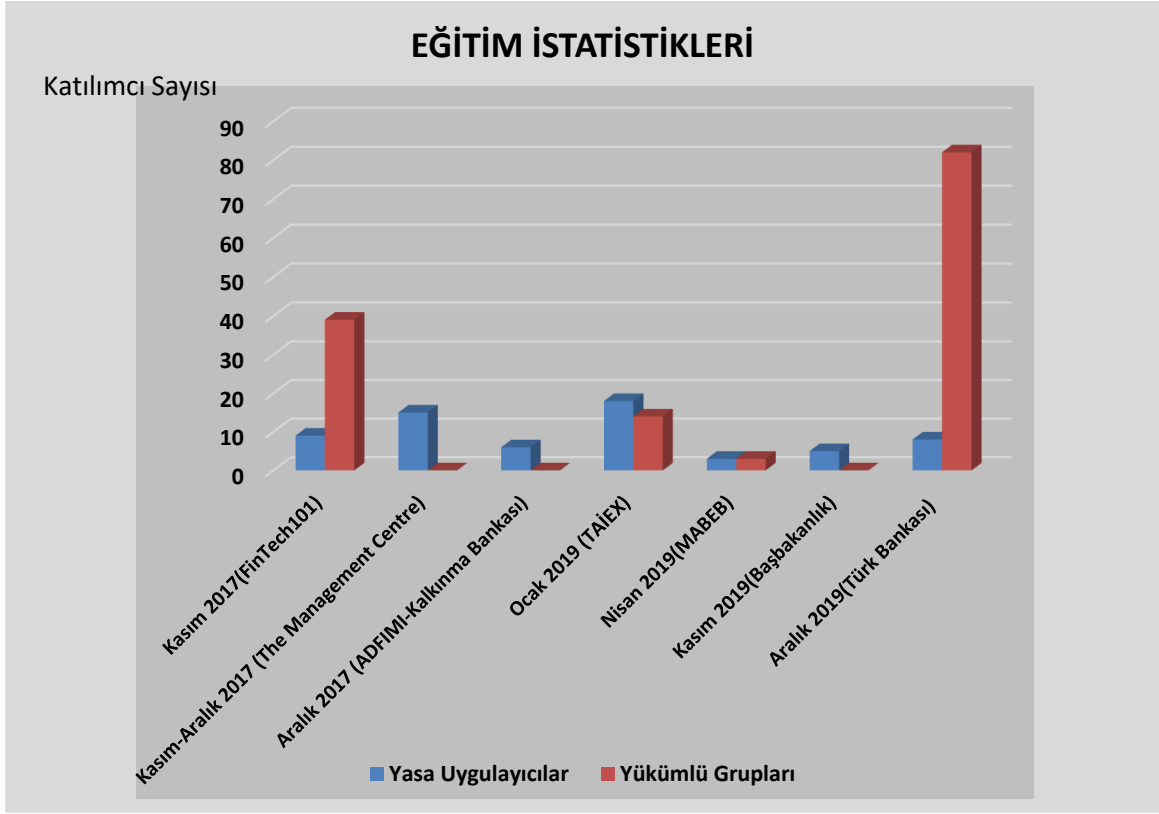
Tablo 15. Eğitim Faaliyetlerine Katılan Kişi Sayısı (2017-2020)

TARİH	Yasa Uygulayıcılar	Yükümlü Grupları	TOPLAM
Kasım 2017	9	39	48
Kasım-Aralık 2017	15	0	15
Aralık 2017	6	0	6
Ocak 2019	18	14	32
Nisan 2019	3	3	6
Kasım 2019	5	0	5
Aralık 2019	8	82	90
2020*	-	-	-

Tablo 15'te 2017-2020 yılları arasında yapılan eğitim faaliyetleri ile ilgili bilgiler sunulmaktadır.

* 2020 yılında pandemi süreci nedeni ile herhangi bir eğitim faaliyeti yapılamamıştır.

Grafik 6. Eğitim İstatistikleri

Grafik 6'da Eğitim istatistikleri yer almaktadır.

IV. SONUÇ

Bilindiği üzere sağlıklı bir sosyal, siyasi ve ekonomik düzen oluşturabilmesinin en temel koşullarından birisi toplumda yasadışı yollardan elde edilen gelirlerin ekonomi içindeki payının mümkün olan en alt düzeye çekilmesidir.

Bu amaçla, yürürlüğe giren 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası ile suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi mücadelesinde MABEB ve Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kuruluna önemli görevler verilmiştir.

Yasa'nın verdiği yetki çerçevesinde Suç Gelirlerinin Aklanmasını Önleme Kurulu ve MABEB gerek suç gelirlerinin aklanması ile ilgili bildirimlerin analizi gerekse yükümlü sektörler ve/veya yasa uygulayıcılara katkı sağlamayı 2020 yılı içerisinde de sürdürmüştür.

Önümüzdeki dönemde mevzuat uyum çalışmalarına, farkındalık yaratma amacıyla eğitim çalışmalarına ve bilgiye hızlı erişim sağlanabilmesi için daha fazla kamu kurum ve kuruluşu ile erişim sistemi kurulması çalışmalarına devam edilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, şüpheli işlem bildirimlerinin sisteme online olarak kaydının yapılabilmesi ve veri tabanının geliştirilerek daha kaliteli analiz yapılmasını sağlayacak olan "MABEB

OTOMASYON PROJESİ” çalışmalarına devam edilmesi MABEB’in öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. 2020 yılında otomasyon projesi ile ilgili herhangi bir ilerleme kaydedilememiş ancak veri tabanının bağlı olduğu güvenli sistem üzerinden çevrimiçi ortamda ŞİB’lerinin alınmasına başlanmıştır. Ayrıca, Şubat 2021’de MASAK Başkanı başkanlığında gelen heyet ile “Karapara Aklama ile ilgili İstihbari Finansal Bilgi Değişiminde İşbirliğine Dair Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet Yetkili Makamları Arasındaki Mutabakat Muhtırası”nın güncellenmesi ve “MABEB OTOMASYON PROJESİ” ile ilgili görüşmeler yapılmıştır.

Uluslararası işbirliğinde daha fazla ülke ile işbirliği içerisinde çalışmak ülkemizin yürütmekte olduğu bu mücadelede başarıya ulaşmasında kilit görevi görmektedir. Çünkü unutulmamalıdır ki; suç gelirleri ile mücadele tüm ülkeleri ilgilendiren ve uluslararası işbirliği ile çözümlenebilecek bir sorundur.

Günümüzde küreselleşen dünyada, gelişen teknoloji sayesinde hiçbir ülke bu sorun ile tek başına mücadele edebilme yeteneğine sahip değildir. Tüm ülkeler bu sorunu çözmek için uluslararası işbirliğine ihtiyaç duymaktadır.

Ancak ülkemizin tanınmamış olması nedeni ile ülkelerin birbirleri ile işbirliği için imzaladıkları uluslararası sözleşmelerde yerini alamamakta ve çok kısıtlı imkanlarla işbirliği yapabilmektedir. Bu nedenle, yurt dışı ile ilişkili suçlarla ilgili araştırmalarda sıkıntılar yaşanmakta ve araştırmaların ileri safhalara götürülmesi olumsuz etkilenmektedir. İleriki yıllarda, bu sıkıntının aşılarda mücadelede daha fazla başarı elde edilmesi ümit edilmektedir.

2008 yılından itibaren her yıl olduğu gibi 2020 yılında da MABEB olarak yaptığımız faaliyetler ile ilgili kamuoyunu bilgilendirmek ve farkındalık yaratmak amacıyla hazırladığımız 2020 yılı Faaliyet Raporu bilgilerinize sunulmaktadır.

EKLER:

TABLO LİSTESİ

Tablo 1.	Bildirim Sayılarının (ŞİB+Ek ŞİB+İhbar) Yıllara Göre Dağılımı.....	16
Tablo 2.	Bildirimlerle (ŞİB+İhbar) İlişkili Kişi Sayısının Yıllara Göre Dağılımı.....	17
Tablo 3.	ŞİB ve Ek ŞİB Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı	17
Tablo 4.	ŞİB Sayıları (Ek ŞİB Dahil) ve Kaynaklarına Göre Dağılımı.....	19
Tablo 5.	Şüpheli İşlem Kriterlerine Göre Oluşturulan Kodlar.....	21
Tablo 6.	Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı.....	22
Tablo 7.	Bildirimler ile İlgili Yapılan İşlemler.....	24
Tablo 8.	Bildirimlerle İlgili Oluşturulan Dosyaların Durumu.....	26
Tablo 9.	Hukuk Dairesi (Başsavcılık)'ne Aktarılan Soruşturma Dosyalarının Durumu...	27
Tablo 10.	Tedbir Davası Açılan Dosya Sayısı.....	27
Tablo 11.	Ceza Davası Açılan Dosya Sayısı.....	28
Tablo 12.	El Konulan Suç Gelirleri Hesabına Yatırılan Meblağ.....	28
Tablo 13.	Giden Bilgi Talebi.....	30
Tablo 14.	Gelen bilgi Talebi.....	30
Tablo 15.	Eğitim Faaliyetlerine Katılan Kişi Sayısı.....	31

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.	Bildirimlerin (Toplam ŞİB + İhbar) Yıllara Göre Dağılımı.....	16
Grafik 2.	ŞİB Sayısı Trendi.....	18
Grafik 3.	ŞİB Sayısının Kaynaklarına Göre Dağılımı.....	20
Grafik 4.	Şüpheli İşlem Kriter Kodlarına Göre Dağılım.....	22
Grafik 5.	Toplam Bildirimlerin Bölgelere Göre Dağılımı.....	23
Grafik 6.	Eğitim İstatistikleri.....	32

KISALTMALAR

AB	:	Avrupa Birliği
FATF	:	Financial Action Task Force (Mali Eylem Görev Gücü)
FIU	:	Financial Intelligence Unit (Mali İstihbarat Birimi)
ICRG	:	International Cooperation Review Group (Uluslararası İşbirliği Gözden Geçirme Grubu)
MABEB	:	Mali Bilgi Edinme Birimi
MASAK	:	Mali Suçları Araştırma Kurulu
şİB	:	şüpheli İşlem Bildirimi
TAIEX	:	Technical Assistance Information Exchange Unit (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi)
NCA	:	National Crime Agency